מסורת השס

סכי גרסינן דלמא אפי לאפוקי מיא במאני דבתים להכא . לשפת העוקה לשפוך לתוכה :

הדרן עלך ביצד משתתפין

כל גגות שעיר רשות אחת . ואף על פי שדיורין חלוקין למטה לשני בני אדם, הגגות, שאין תשמישן תדיר, אין בהם חילוק רשות, וכלים שבתו בגג זה מותרין להוציאם לזה : **ובלבד שלא יפה גג גבוה** . מחבירו עשרה דאם חלוק מהן בגובה י' אסור למלטל ממנו לגגין וטעמא מפרש בגמ' : **ואב"ש כל אחד ואחד רשות לעצמו** . ואם לא עירבו דיורין שלמטה אסור למלטל מזה לזה : **ר' שמעון** . מיקל מכולם ואמר תצירות וגגות וקרפיפות שאינן יותר מבית סאתים הואיל וכולם אין תשמישן מיוחד ותדיר = רשות אחת הן ומטלטלין מזה לזה אפילו מחצר של רבים לחצר רבים בלא עירוב ולית ליה לר"ש עירובי חצירות אלא משום היתר כלי הבית : **לכלים שבתו בתוכן** . כלים שבתו באחד מהן מוליאין לותן מזה לזה : **אבל לא לכלים שבתו בתוך בתים** . והביאום לחצירן ע"י שעירבו בני החצר אסור להוציאן מחצירו לחצר אחרת אם לא עירבו ב' החצירות יחד : **גמ' כל מקום שאסור מוצא שתי רשויות** . שעומדת כל אחת לבדה : **ומן רשות לרשות** . שם אחת להן שתיהן רשות היחיד : **כגון עמוד** . גבוה עשרה בחצר : **אסור לכתף עליו** . מן החצר ואע"פ שרשות חצר עולה עד לרקיע : **נוירם משום של גבוה י'** . ברה"ר דהוה רה"י דלא ליתי לכתופי עליה : **אמר בריחים** . כל בתין העמדת הריחים מקום משכן קרי ליה אמת הריחים : **סואיל ואדם קובע לתן מקום** . דדמו לחל : **ואמר רב יסודא** . לקמן בפירקין : **כשמיני לומר** . כשתדקדק בדבריהם תמצא כן : **חצירות רשות לעצמן** . ומטלטלין מחצר של רבים לחצר של רבים בלא עירוב וכן של יחיד דכי היכי דאמר ר' מאיר גגות רשות אחת הן שמעינן מינה דחצירות נמי רשות אחת שהרי אין תשמישן מיוחד כבתים ודמו לגגין אבל מגג לחצר לא כדקתני "ובלבד שלא יהא גג גבוה מחבירו י' וכל שכן מגג לחצר : **מאי נאו** . הא דקאמרינן חצירות רשות לעצמן דשרי למטלטולי דרך כיסל ולא גזר משום תל אומה 'גג גבוה ומגוף' טעמא אחריתא הוא *וקרפף אם יש יותר מבית סאתים (הן) מטלטלין מזה לזה תוך ד' ואי של בית סאתים מטלטלין מלמטלין לגמור לאבל מהן לחצירות לא דלא דמו לחצירות, דחצירות-רשות שותפות, וקרפף-רה"י : **רב אמר אין מטלטלין** . לרבנן בגג הסמוך לחבירו : **אלא בד' אמות** . דכיון דלרבנן כל אחד רשות לעצמו והן פרוצין זה לזה אוסרין זה על זה דה"ל רשות פרוצה במקום המקום שאור לה : **מותר למלטל בכולו** . שמחיצות המבדילות למטה (ג) מן הדיורין אמרינן גוד אסקינהו למעלה ויפרידו ביניהן : **במחיצות הניכרות** . שאין הבתים מחוברין ויש חוץ ביניהם ומחיצות הבתים נראין לעומדין על הגג כשמסתכלין תחת רגליהם : **פליגי בשאין המחיצות ניכרות** . שהגגין מחוברין יחד ומכסין המחיצות שבין הדיורין : **לא אמרינן גוד אסיק** . דלמרינן מחיצות שבין הדיורין אמרינן בהו גוד אסקינהו : (ג) תוס' ד"ה כל גגות וכו' בריש חלון כ"ב עיין בתוס' בד"ה ור' יוחנן לקמן דף עז : (ד) ד"ה רב אמר וכו' כעין שפי' כ"ה בריש מי שהוציאוהו כ"ב בדף מב ועי"ש בתוס' בד"ה לא על ידי מעיכה : (ה) בא"ד כדאמרינן לקמן כ"ב דף ל סוף ע"ל :

אלא שנו אלא שלא עירבו אבל עירבו מותרין, וכי לא עירבו מאי טעמא לא? אמר רב אשי גזירה דילמא אתי לאפוקי ממאני דבתים להתם :

הדרן עלך ביצד משתתפין

כל גגות העיר = רשות אחת ובלבד שלא יהא גג גבוה י' או נמוך י' דברי ר"מ וחכ"א כל אחד ואחד רשות בפני עצמו *רבי שמעון אומר אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיפות רשות אחת הן: לכלים ששבתו לתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית : **גמ'** יתיב אביי בר אבין ורבי חנינא בר אבין ויתיב אביי גבייהו ויתבי וקאמרי בשלמא רבנן סברי כשם שדיורין חלוקין למטה כך דיורין חלוקין למעלה אלא רבי מאיר מאי קסבר: אי קסבר כשם שדיורין חלוקין למטה כך דיורין חלוקין למעלה אמאי רשות אחת הן ואי קסבר אין חלוקין דכל למעלה מי' רשות אחת היא, אפילו 'גג גבוה עשרה ונמוך י' נמי? אמר להו אביי לא שמיע לכו הא *דאמר רב יצחק בר אבדימי: אומר היה רבי מאיר "כל מקום שאתה מוצא שתי רשויות והן רשות אחת - כגון עמוד ברה"י גבוה עשרה ורחב ד' אסור לכתף עליו גזירה משום תל ברה"ר ה"נ גזירה משום תל ברה"ר, סבור מינה אפילו מכתשת ואפילו גינית, אמר להו אביי: הכי אמר מר לא אמר ר"מ אלא עמוד, ואמת הריחים הואיל ואדם קובע לה מקום, והרי 'כותל שבין ב' חצירות' דקבוע *ואמר רב יהודה 'כשתימצי לומר לדברי ר"מ: גגין רשות לעצמן, חצירות רשות לעצמן, קרפיפות רשות לעצמן, מאי? לאו דשרי למלטולי דרך כותל? אמר רב הונא בר יהודה אמר רב ששת לא, להכנים ולהוציא דרך פתחים : וחכ"א כל אחד ואחד רשות בפני עצמו : איתמר *רב אמר אין מטלטלין בו אלא בד' אמות ושמואל אמר מותר לטלטל בכולו, במחיצות הניכרות דבולי עלמא לא פליגי, כי פליגי 'במחיצות שאינן ניכרות' רב אמר אין מטלטלין בו אלא בד' אמו' לא אמר גוד אסיק מחיצתא ושמואל אמר מותר לטלטל בכולו דאמר גוד אסיק מחיצתא, תנא [וחכמים אומרים כל אחד ואחד רשות

לא שנו אלא שלא עירבו. וא"ת אי דלא עירבו תרוייהו ליתסרו וי"ל דאינם שופכין ממש בתוך העוקה שבחצר אלא שופכין על הדיוטא והן יורדין על העוקה הסמוכה לה ואע"ג דהוי חצר שאינה מעורבת מ"מ לא אסרו חכמים (ה) (כאן) אלא בכרמלית כעין שפירשו לעיל אבל בחצר שאינה מעורבת לא אסרו כלל וכן פסק רביו שמואל דמותר לשפוך מים אע"פ שהולכין לרשות אחרת שאינה מעורבת דמרשות לרשות לא בעי קמירה ואותם שלא עשו עוקה אסורים כדאמר דילמא אתו לאפוקי מיא במאני דבתים להכא שיורידו מן הדיוטא בכלים מלאים מים לשפת העוקה שרחוקה מהן דאין רוצין שיפלו המים למטה ויקלקל החצר :

הדרן עלך ביצד משתתפין

כל גגות. גזרה משום תל ברה"ר. אף על גב דקיימא לן כר' מאיר בגזירותיו אפילו במקום רבים כדאמרינן בפ' אע"פ (כתובות מז:) גבי משהה אדם את אשתו שתים ושלש שנים בלא כתובה הכא אומר ר"י דאין הלכה כרבי מאיר דפסקינן לקמן *הלכה כר"ש דאמר טולן רשות אחת הן וכותל שבין שתי חצירות דאסרינן הכא לר' מאיר שרי ר' יוחנן לעיל ברים חלון (דף עז.) (ג) ולקמן בפירקין [דף לב.] :

מאי לאו דשרי למטלטולי דרך כותל. המ"ל כשאין הכותל רחב ארבעה: **רב** אמר אין מטלטלין בו אלא בד'. אף על גב דרב ושמואל פסקי לקמן כר"ש הכא אליבא דרבנן פליגי ולא סברי להו א"ל פלוגתייהו נפקא מינה נמי לר"ש לכלים ששבתו בבית ואף על גב דגבי כלים ששבתו בתוכו הוי נפרץ במילואו למקום המותר לו מ"מ חשיב שפיר נפרץ במילואו למקום האסור לכלים ששבתו בתוך הבית כעין שפירש רש"י *בריש מי שהוציאוהו (לעיל דף מב.) (ד) דנפרץ במילואו למקום האסור לטלטל מגואי לברא' ומברא' לגואי הוי מקום המותר לו א"ל נפקא מינה כשהגגין יחד יתירים מבית סאתים דאי לא אמר גוד אסיק אסור כדאמרינן לקמן (ה) :

במחיצות שאינן ניכרות. כשהבתים מחוברין דאין מחיצות הבתים ניכרות כדפירש בקונטרס וגרסה דהוא הדין אם הגג בולט חוץ למחיצות הבית דחשיב נמי מחיצות שאינן ניכרות ואור"י דגגין שלו שבולטין לאויר לרה"ר ועבידי כי ארזילא לפירוש רש"י דמפרש *) כי ארזילא בשיטוח כגגין שלו הוי כרמלית דלא מיכרא מחיצתא וליכא למימר גוד אסיק ופי תקרה נמי לא אמרינן כיון דעבידי כי ארזילא וגוד אחית נמי לא אמרינן *לרבנן דרבי יוסי בר יהודה גבי טרסקל מטוס בקיעת גדיים דאפילו רבי יוסי בר יהודה לא אמר אלא בטרסקל דהדרן מחיצתא כדאמר

*) לקמן ל. ד"ה וכי תמות .

בפרק

עין משפט נר מצוה

מא א מיי' פ"ד מהלי' עירובין הלכה כז סמג שם מוש"ע ת"ח סי' שנז :

א ב מיי' פ"ג מהלכות עירובין הלכה יח סמג עשין ג טור ש"ע ת"ח סי' שפב סעיף ג :

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה לא שנו וכו' לא אסרו חכמים כמו אלא בכרמלית כעין שפי' לעיל כ"ב בדף פת. ד"ה הני : (ב) רש"י ד"ה מותר לטלטל וכו' למטה בין הדיורין אמרינן בהו גוד אסקינהו : (ג) תוס' ד"ה כל גגות וכו' בריש חלון כ"ב עיין בתוס' בד"ה ור' יוחנן לקמן דף עז : (ד) ד"ה רב אמר וכו' כעין שפי' כ"ה בריש מי שהוציאוהו כ"ב בדף מב ועי"ש בתוס' בד"ה לא על ידי מעיכה : (ה) בא"ד כדאמרינן לקמן כ"ב דף ל סוף ע"ל :

רבינו חננאל

אחת לי עוקה נזוחפרא בריכה ועריבה אע"פ שנתמלאו מים מע"ש שופכין לתוכו מים בשבת ואסיקנא אמר רבה לא שנו אלא שלא עירבו אבל עירבו הללו ב' דיוטאות שופכין בעוקה אחת . אבל שלא עירבו גזרינן דלא לשפוך מדוכתיה . דלמא אתי למשקל בבנא ושדי בעוקה :

הדרן עלך ביצד משתתפין

פ"ט כל גגות העיר רשות אחת ובלבד שלא יהא גבוה י' טפחים או נמוך י' מאן רב דברי ר' מאיר פ"פ דר' ושמואל מאיר אי קסבר כשם שדיורין למטה חלוקין כך חלוקין למעלה . ולא לא אמאי קתני כל גגות העיר רשות אחת (בלבד) ואי אין חלוקין [דלמעלה מי'] (כאן מותר) [ובלבד שיהא גבוה] י' (לעיל) או נמוך עשרה למה לי ואוקמה רב יצחק אומר היה ר' מאיר כל מקום שאתה מוצא ב' רשויות והן רשות אחת כגון עמוד ברה"י גבוה י' ורחב ד' אסור לכתף עליו [גזירה] משום תל ברשות הרבים סבור מינה [אפילו] מכתשת אפילו גינית אסור לכתף עליו . אמר אביי הכי קאמר מר והוא רבה בר נחמני לא אסרו אלא בעמוד ואמת הריחים הואיל ואדם קובע להם מקום דגזרינן בהו אטו תל ברשות הרבים .

[נוסח]
הסבר טיעם רא
נמר בגזרה טיט בין
הבית בגובה על
[דף נא.] י' לפחות
אסור לטלטל
מצה לגה